

Remissvar - Från delar till helhet - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja (SOU 2023:5)

Ert diarienummer: S2023/00440

Region Sörmlands ställningstagande och skäl

Region Sörmland lämnar härmed sitt yttrande över betänkandet Från delar till helhet – Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja (SOU 2023:5)

Region Sörmland ställer sig inledningsvis positiv till utredningen och ser att förslagen skulle leda till en bättre och mer sammanhållen vård för målgruppen. Region Sörmland ser att förslaget kommer att innebära ökade kostnader och att finansieringsprincipen ska gälla. Region Sörmland vill särskilt belysa några synpunkter och frågeställningar inom områdena målgruppen, vårdplatser, HVB, LOB, samt ikraftträdandet och konsekvenser.

4 Tvångsvård enligt LVM och LPT

I kapitel 4 beskrivs målgruppen som idag vårdas genom LVM och LPT. Region Sörmland ser att det finns ett mörkertal som inte belyses i utredningen. Vår farhåga är att målgruppen är större än vad som beräknats i utredningen och att den demografiska skillnaden i denna målgrupp kan slå hårt på regionen. Detta skulle ha en stor påverkan på antalet slutenvårdsplatser för oss i Sörmland.

4.5.4 Hur upplevs psykiatrisk tvångsvård av patienterna?

Region Sörmland kan se en eventuell risk med att patienter som är i behov av vård enligt LPT i och med lagförändring i större utsträckning kan undvika att söka vård i tid.

6.5 Ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser vid placering utanför egna hemmet

I delbetänkandet bedöms att HVB-placeringar fortsatt ska vara en insats som beslutas av socialtjänsten. Om behovet finns av hälso- och sjukvårdsinsatser under placeringen vill det förtydligas i hälso- och sjukvårdslagen att sådana insatser skall betalas av hälso- och sjukvården, och om regionen inte tar det ansvaret inträder en avgift till kommunen. I denna utredning har det även bedömts att det i praktiken kommer innebära

att kommun och region gör gemensamma upphandlingar och/eller bedriver gemensamma HVB.

Region Sörmland vill se att det förtydligas och lagförs att kommun och region skall upphandla/bedriva gemensamma HVB. Denna lag skulle avse alla barn, unga vuxna och vuxna som har en samsjuklighet och där behov av placering på HVB finns.

Region Sörmland ser en otydlighet med att lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) gällande upp till 21 år. Det kan uppstå otydlighet kring anmälningsplikt och vad som gäller vid placering då hälso- och sjukvården anser att barn avser personer under 18 år.

6.8 Hälso- och sjukvårdens ansvar för personer som omhändertas på grund av berusning ska förtydligas

Förslag avseende regionernas ansvar för att bereda vård till personer som omhändertas av polisman enligt lagen om omhändertagande av berusade personer (LOB) ser regionen som positivt, dock ser regionen att kostnaderna bör bli större än vad utredningen visar då det i många fall av dessa även blir aktuellt med LPT. Region Sörmland ser även problem med att ha tillnyktringsenheter i regionernas regi i alla länsdelar då underlaget för detta är litet. Detta skulle i så fall vara både kostnadsdrivande och svärbemannat.

10.11.1 Regionernas kostnader för psykiatri

Region Sörmland beskriver under 4: Tvångsvård enligt LVM och LPT, att regionen befarar att det finns ett mörkertal som kommer ha en stor påverkan på antalet vårdplatser. I och med att även vårdplatser förmodas öka procentuellt mer än vad som beskrivs i utredningen kommer även dessa kostnader vara större än vad som är beräknat i utredningen, både för kostnad per vårdtillfälle och för ombyggnationer.

Regionen Sörmland ser en stor risk i att varken skatteväxling eller överföring av kommunernas nuvarande kostnader inte kommer täcka de kostnaderna för ombyggnationer samt den dagliga driften för slutenvården och den öppna vården.

Region Sörmland gör samma ekonomiska bedömning gällande personer som omhändertas enligt LOB och yrkar därför för att man tar ett beslut avvakta med att införa tillnyktringsenheter.

12 Ikraftträdande och stegvis genomförande

Region Sörmland finner att förslaget med ett stegvis genomförande är bra men önskar att förslagsvis SKR vid varje år inventerar hur genomförandet fortlöper för regionerna. För att i ett tidigt skede få överblick huruvida genomförandet behöver mer tid eller samordning ifrån staten.

REGION
SÖRMLAND

Handläggare

Datum

Dokumentnummer

RS-LED23-0666-3

REGION SÖRMLAND

Christoffer Öqvist (M)
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Bragner
T.f. regiondirektör